

ANICETAS JONUTIS
(1935–2026)

2026 m. birželio 21 d., eidamas 91-uosius metus, mirė dailininkas tekstilininkas, akvarelininkas, tapytojas, pedagogas Anicetas Jonutis (1935–2026).

Anicetas gimė 1935 m. spalio 20 d. Telšių rajono Kuršų kaime. Meno paslapčių iš pradžių mokėsi Telšių taikomosios dailės vidurinėje mokykloje, vėliau – tuometiniame LTSR valstybiniame dailės institute (dabar Vilniaus dailės akademija), kurį baigė 1961 metais. Jo mokytojai čia buvo Juozas Balčikonis, Leonas Žuklys, Leonas Katinas ir kiti iškilūs dailininkai, pedagogai.

Parodose pradėjo dalyvauti 1959 metais.

1966 m. tapo Lietuvos dailininkų sąjungos nariu.

Pagarsėjo savo sukurtais kilimais, gobelenais, akvarelėmis. Laisvalaikiu mėgo dainuoti senąsias žemaičių krašto dainas, buvo geras šokėjas, aktyvus Vilniaus žemaičių kultūros draugijos narys.

Tarp žemaičių dailininkų A. Jonutis išsiskirdavo ne tik savo imponantiška išvaizda, bet ir kūryba. Su A. Jonučio vardu yra susijusi visa lietuviškų pramoninių kilimų vystymosi istorija. Jis turėjo sukaupęs 30 metų rinktą turtingą kino archyvą apie Lietuvos menininkus ir savo šeimą. Šis archyvas dažnai buvo naudojamas kuriant dokumentinius filmus apie iškilus Lietuvos meno žmones.

1961–1984 m. dirbdamas Lentvario kilimų fabrike A. Jonutis sukūrė 155 kilimų projektus pramonei gamybai, kurie aukštai vertinami iki

pat šiol. 50-čiai jų buvo suteikti autoriniai liudijimai. Šie darbai buvo eksponuojami Lietuvoje, Vokietijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Austrijoje, Danijoje, Kanadoje, kt. Jo darbas Lentvaryje, pasak A. Jonučio kūrybos tyrinėtojos D. Gaudrimaitės, atspindi lietuvių pramoninių kilimų vystymosi istoriją. Ankstyvieji kilimai, išausti juosteline technika, išsiskyrė iš kitų tuometinėje Sovietų sąjungoje austų kilimų savo originalumu bei labiausiai atitiko ano meto interjero reikalavimus.

Visą gyvenimą A. Jonutis kūrė ir individualius darbus. D. Gaudrimaitė yra pažymėjusi, kad kiekvienas jo kūrinys – „*sustabdytos nuotaikų akimirkos: ramus ir iškilmingas varpų skambėjimas erdvėje („Į žvaigždes“), besiplečiančiomis bangomis sklindanti saulės šviesa („Saulė“), linksmai, apibėgdamas akmenis, čiurlena upelis („Akmenys“). Gobelenas „Audėjos“ (1968 m.) atliktas mišria technika, kuriame vykusiai panaudotas ažūras. Tai buvo pirmasis erdvinis gobelenas mūsų Respublikoje.*“

A. Jonutis žinomas ir kaip didelio formato gobelenų, skirtų įvairių kultūros įstaigų interjerams, autorius. Jis yra sukūręs fonines uždangas Lietuvos nacionaliniam operos ir baleto teatrui, Lietuvos nacionaliniam akademiniam dramos teatrui bei Alytaus „Medvilnės“ kultūros rūmų scenai, o Jeruzalės (Vilniaus m.) reabilitacijos centrui – didelių išmatavimų kilimą. Būta ir daugiau panašių darbų.

Reikšmingiausias A. Jonučio ir visos jo šeimos gyvenimo darbas – 1998 m. vasario mėnesį Lietuvos Prezidentūros Posėdžių salėje pakabintas 12 kvadratinų metrų gobelenas, kurio centre – Prezidento herbas ir jį laikantis grifas bei vienaragis. Gobeleno pakraščiuose – ažuolų lapų ornamentu apipinti dešimties šiuo metu Lietuvoje esančių apskričių centrų herbai. Šis gobelenas buvo užsakytas specialiai Prezidentūrai. Projektavo jį Anicetas kartu su vaikais-dailininkais Jūrate ir Žilvinu. Audė keturiose – talkino dar ir Aniceto žmona Danutė, kuri pagal profesiją yra chemikė. Nuo 2000 m. kilimų, gobelenų Anicetas nebekūrė, tik tapydavo ir liedavo akvareles.

A. Jonutis žinomas ir kaip pedagogas. Jis 1984–1988 m. dirbo Vilniaus dailės akademijos Tekstilės katedroje, vėliau, 1971–1999 m., – Vilniaus Čiurlionio vidurinėje meno mokykloje-internate (dabar Nacionalinė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokykla) dėstytoju. Čia jam 1987 m. suteiktas docento vardas.

Velionis bus palaidotas liepos 7 d. Vilniaus Antakalnio kapinių Menininkų kalnelyje.